

Wojewódzkie rekomendacje
w zakresie zasad transportu pacjentów małoletnich
z zaburzeniami psychicznymi
przez zespoły ratownictwa medycznego do szpitali
Rzeszów, 30.01.2026 r.

Wstęp:

Stan zdrowia pacjenta małoletniego z zaburzeniami psychiatrycznymi jest weryfikowany przez zespół ratownictwa medycznego przybyły na miejsce zdarzenia. Zespół ten realizuje zadania zgodnie z ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym i dokonuje oceny pacjenta w celu określenia szpitala, do którego powinien zostać przewieziony.

Zasadniczym czynnikiem decydującym o wyborze szpitala, do którego ma być transportowany pacjent małoletni z zaburzeniami psychicznymi jest ocena:

- stanu somatycznego,
- stanu psychicznego,
- przyczyny stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- obecności objawów sugerujących podłoże organiczne.

Należy pamiętać, że zaburzenia psychiczne mogą być spowodowane zaburzeniami somatycznymi.

**1. PACJENT W STANIE NAGŁEGO ZAGROŻENIA ZDROWOTNEGO
WYWOŁANYM WYŁĄCZNIE ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

Gdy podstawowym problemem zdrowotnym wymagającym leczenia w warunkach szpitalnych są zaburzenia psychiczne, a:

- stan somatyczny jest stabilny,
- brak podejrzeń o tło organiczne,
- objawy wskazują przede wszystkim na zaburzenia psychiczne,
- brak jest potrzeby przeprowadzenia pilnych badań laboratoryjnych lub obrazowych

pacjenta **małoletniego** należy transportować **do najbliższego szpitala z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży, niezależnie od miejsca zamieszkania czy granic województwa.**

**2. PACJENT W STANIE NAGŁEGO ZAGROŻENIA ZDROWOTNEGO
Z TOWARZYSZĄCYMI ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

Gdy **podstawowym** problemem zdrowotnym wymagającym leczenia w warunkach szpitalnych jest **problem somatyczny** m.in.:

- zaburzenia metaboliczne,
- choroby neurologiczne,
- zatrucia lub działania substancji psychoaktywnych,
- zaburzenia hormonalne,
- infekcje wpływające na stan psychiczny;

lub gdy występuje konieczność **szybkiej diagnostyki pogłębionej** tj. wykonanie:

- badań laboratoryjnych,
- badań toksykologicznych,
- EKG,
- diagnostyki obrazowej (RTG, USG, TK, MRI),
- konsultacji specjalistycznych;

lub gdy występuje **potrzeba stabilizacji stanu ogólnego**, w szczególności:

- po próbie samobójczej,
- po samouszkodzeniu wymagającym konsultacji pediatrycznej/chirurgicznej,
- po zatruciu,
- przy zaburzeniach świadomości,
- przy objawach somatycznych budzących niepokój

pacjenta małoletniego należy transportować do **najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub do szpitalnego oddziału ratunkowego/izby przyjęć szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym**. Dopiero po stabilizacji stanu pacjenta, należy rozważyć jego przekazanie **do oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży**.

Rolą szpitalnego oddziału ratunkowego/ izby przyjęć jest:

- natychmiastowa ocena i zabezpieczenie stanu ogólnego,
- przeprowadzenie diagnostyki różnicowej,
- wydanie decyzji o dalszym postępowaniu, w tym o przekazaniu pacjenta do oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży.

3. PACJENT PO SAMOUSKODZENIU LUB PRÓBIE SAMOBÓJCZEJ

Pacjent, który po samouszkodzeniu lub próbie samobójczej doznał urazu bądź zatrucia, musi najpierw trafić **do miejsca zapewniającego stabilizację jego stanu somatycznego**, tj. do:

- najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub do
- szpitalnego oddziału ratunkowego/izby przyjęć szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym,

a dopiero po stabilizacji jego stanu, powinien zostać przekazany **do oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży**.

Podsumowanie:

Transport pacjenta do szpitala właściwego ze względu na stan pacjenta:

- skraca czas uzyskania specjalistycznej opieki medycznej,
- redukuje obciążenie szpitalnych oddziałów ratunkowych/ izb przyjęć,
- zmniejsza stres u pacjenta i jego rodziny.

Odsyłanie pacjentów między szpitalami:

- powoduje traumatyzację oraz zwiększa poziom stresu u dziecka i rodziny,
- wydłuża czas uzyskania pomocy.

Transport pacjenta między szpitalami zapewnia ten szpital, w którym przebywa pacjent.
Odbywa się on przy wykorzystaniu odpowiedniego transportu sanitarnego/ medycznego.

Przed przewiezieniem pacjenta małoletniego z zaburzeniami psychicznymi, bezpośrednio z miejsca zdarzenia przez zespół ratownictwa medycznego lub ze szpitalnego oddziału ratunkowego/izby przyjęć szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym - do oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży, należy skontaktować się z lekarzem tego oddziału, celem przekazania informacji o pacjencie (w szczególności co do jego stanu oraz udzielonych świadczeniach zdrowotnych).

Dane kontaktowe do Klinicznego Oddziału Psychiatrii dla Dzieci i Młodzieży w Centrum Medycznym w Łąncucie Sp. z o.o.:

- 17 22 40 125 (gabinet lekarzy),
- 17 22 40 267 (gabinet pielęgniarek).